

El ciclisme a la Sénia

ANTONIO MICHAVILA VIDAL
Cronista local

RESUM

L'afició al ciclisme a la Sénia es remunta a molts anys enrere. L'any 1974, es va fundar la secció de ciclisme de l'Agrupación Cultural y Deportiva i l'any següent es van registrar les primeres llicències federatives de xiquets del poble. Fins a l'actual equip ciclista, Controlpack, han estat molts els practicants d'aquest esport a la Sénia.

PARAULES CLAU

esport, ciclisme, bicicleta, cicloturisme, Volta Ciclista a Catalunya, Equip Ciclista Controlpack

KEYWORDS

Sport, cycling, bicycle, touring by bicycle, Tour of Catalunya, Controlpack cycling team

ABSTRACT

Love for cycling in la Sénia dates back to many years ago. The cycling section of the Agrupación Cultural y Deportiva was founded by 1974. Next year, the first federal licenses were recorded in our town. Many people have been practising this sport in la Sénia to the formation of the current team: Controlpack.

Des de la invenció de la bicicleta sempre hi ha hagut practicants d'aquest sacrificat esport a la Sénia. L'activitat de debò, però, comença a partir de l'any 1974 com a conseqüència de l'arribada a la Sénia de la Volta Ciclista a Catalunya per tercera vegada - les dos anteriors van ser l'any 1929 i el 1930 -.

A principis de 1974, sent alcalde el Sr. Santiago Sabaté Abella i regidor d'esports el Sr. Santiago Gascó Pla, l'Ajuntament va rebre una petició de part de la Unió Esportiva Sants: fer a la Sénia una sortida d'etapa de la Volta a Catalunya. A l'ajuntament, aquesta proposta els va parèixer encertada i tot seguit la Regidoria d'Esports convocà una reunió de les persones del poble a qui van considerar més aficionades per formar el comitè organitzador local. Aquest va ser format pels senyors José Añón, German Tena, Gentil Ferré, Alfonso Pamplona, Vicent Armengol, Joaquim Homedes i Néstor Biosca. Aquest comitè, recolzat pel regidor d'esports, Sr. Gascó, comença les negociacions amb l'organització de la Volta, que demana 220.000 ptes., d'aquell moment, uns 1.330 € d'ara. El comitè local fa una contraoferta de 200.000 ptes. L'organització accepta aquesta quantitat, però posa la condició que el comitè local haurà de fer-se càrrec de la factura del telèfon de la sala de premsa, petició que va ser acceptada. La sorpresa va saltar quan temps després va arribar la factura del telèfon, que pujava 22.000 ptes., dos mil més de les que demanava en un principi l'organització de la Volta; resumint, que vam fer el "pardillo". L'ajuntament, per

tal de recaptar aquests diners, va proposar al comitè organitzar la rifa d'un cotxe Seat 133, fent constar que allí on no arribaria el comitè, ja hi arribaria l'ajuntament. Aquest cotxe li va tocar a Antonio Mestre *Torreta* i, com que li faltaven 6 mesos per fer els 18 anys, va ser el seu germà Domingo qui va anar a Tortosa a buscar-lo. Antonio recordava l'altre dia: "Com que, de cotxes, llavors n'hi havia tan pocs, va ser una novetat i que bé que em va anar uns quants anys...". I nosaltres afegiríem, si l'hi hagués tocat avui segur que no l'hauria acceptat; per a què? Si sempre va corrents! M. Carmen Molina, dama d'honor de les Festes d'aquell any, va ser qui li va vendre el número per a la rifa del cotxe.

"Des de la invenció de la bicicleta sempre hi ha hagut practicants d'aquest sacrificat esport a la Sénia."

Després d'un gran esforç i treball portat a terme pels membres del comitè de la Sénia, el resultat fou el següent: es van pagar les 200.000 ptes. del contracte, les 22.000 ptes. de la factura del telèfon i el dinar al restaurant Font de Sant Pere dels membres del comitè local i de tots els components de l'organització de la Volta. I després de cobrir les despeses, encara van sobrar 46.000 ptes., que van servir per fundar la secció de ciclisme de l'Agrupación Cultural y Deportiva (A.C.D.), que tot seguit es va donar d'alta com a entitat ciclista a la Federació Catalana de Ciclisme, també presidida per l'incansable Sr. Santiago Gascó.

El primer president de la secció local de ciclisme va ser el Sr. José Añón Gauchia; el segon, el Sr. Pedro Folch Urquizu; el tercer, el Sr. Antonio Abella Verge; el quart, el Sr. Néstor Biosca Borja; el quint, el Sr. Pascual Navarro López; el sext, el Sr. Néstor Biosca Caballer; el setè, el Sr. Víctor Pla Bustos, i l'octau i actual, el Sr. Víctor Gimeno Sanz.

Les primeres llicències de xiquets del poble federats que es van expedir van ser l'any 1975. Eren Carlos Callarisa, David Gascó, Pedro Folch, Albert Biosca i Jaume Sabaté, entre d'altres. En aquells moments, l'equipament dels nostres joves ciclistes estava patrocinat per Talleres Metálicos Pedro Folch.

L'any 1976, només un any després, ja eren una dotzena de xiquets els que formaven part de l'escola de ciclisme, patrocinada per Muebles Cenía S.A. Aquesta empresa va col·laborar uns anys més ajudant el club. Una altra empresa local que va col·laborar uns quants anys patrocinant els equips cadets i juvenils va ser Unimobel.

“Les primeres llicències de xiquets del poble federats que es van expedir van ser l'any 1975.”

L'any 1985, Mobles Cima va entrar com a patrocinador de l'equip cadet, i l'escola de ciclisme d'alevins i infantil va ser patrocinada per Mobles Añón y Querol, que també va finançar fins a l'any 1992 un equip juvenil que era considerat un dels millors de Catalunya en aquells temps. L'any 1993, Cristaleria Vinarcense va entrar com a patrocinador de l'equip Èlit i Sub-23. Aquest equip va durar fins a l'any 1999 i en van sortir alguns ciclistes professionals, com ara Jaume Hernández al Festina, Francesc León al Kelme, Eduardo Ruíz al Banesto i Jordi Gilabert i José Merenciano al Santa Clara. L'any 1986, la Unió Ciclista la Sénia va organitzar el campionat d'Espanya de Cadets amb arribada a la Sénia -la meta estava situada a la Pista-. Aquesta prova és la més important que s'ha organitzat. L'any 1994, també vam tenir un final d'etapa de la Volta a Catalunya al nostre poble.

“L'any 1986, la Unió Ciclista la Sénia va organitzar el campionat d'Espanya de Cadets amb arribada a la Sénia...”

Des que es va crear la llicència de cicloturisme, cap als anys 80, es va formar la secció de cicloturista, de la qual ha format part un nombre elevat d'aficionats locals. En l'actualitat, hi ha una seixantena de posseïdors de llicència d'aquesta categoria. Un nombre important d'aquests surten tots els caps de setmana a fer les seues rutes i participar en diverses marxas cicloturistes per tot el territori espanyol. Fins i tot algun d'ells -grans aficionats a aquest esport- fan acte de presència al Giro d'Itàlia, al Tour de França i a la Vuelta a España, i apareixen en alguna ocasió per televisió.

Al ciclisme, com a totes les activitats que es practiquen al llarg de la vida, hi ha coses bones, molt bones i roïnes. Entre aquestes darreres, hem de fer menció especial i molt sentida de les vuit persones amb llicència federativa que s'han deixat la vida per les nostres carreteres al llarg de tots aquests anys.

Després d'uns quants anys sense equip de competició local, l'any 2012 l'empresa de la Sénia Controlpack agafa el testimoni dels anteriors patrocinadors i es fa càrrec de l'equip Èlit i Sub-23. Aquests equips s'han superat any rere any fins a situar-se com a referents a nivell nacional, ja que en els darrers dos anys han aconseguit passar cinc corredors a l'àmbit professional. Cal destacar la temporada 2015, que ha estat la més premiada de tota la història del ciclisme local: s'han aconseguit 19 primers llocs a nivell individual i 9 primers llocs en la classificació per equips, a més de 5 medalles d'or als Campionats d'Espanya de pista i una medalla d'argent al Campionat del Món que es va disputar a Colòmbia. Tant aquesta medalla com les cinc anteriors d'or en pista les ha guanyat el mateix corredor, Sebastián Mora, de Vila-real. Enguany, aquest corredor ha passat al camp professional amb l'ingrés a l'equip anglès Raeling.

Volem agrair a Néstor Biosca, Germán Tena i Estelina Cuartiella, vídua del Sr. Gascó, la seua col·laboració en la redacció d'aquest article, en forma d'informació històrica i fotos cedides per il·lustrar-lo.

“Des que es va crear la llicència de cicloturisme, cap als anys 80, es va formar la secció de cicloturista, de la qual ha format part un nombre elevat d'aficionats locals.”

1

2

1) Any 1929. Volta a Catalunya amb etapa a la Sènia. El segon home començant per l'esquerra, amb ulleres, és Augusto, fill del tio Joanet de Barret. A la primera filera de dones, començant per l'esquerra, dreta i amb vestit blanc, hi ha Esther Sorolla; la tercera amb jersei fosc és Prudència, germana d'Augusto; a l'esquerra d'ella, Esther, la inspiradora del nostre himne *La Senienc*; la tercera dona a l'esquerra és la tia Francisca, i al seu costat, amb barret, pensem que és la Sra. Guadalupe, dona de D. Daniel. A la segona fila a l'esquerra, veiem Josefina, sogra del Sr. Arístides; la quarta dona, amb vestit negre, és Maria Rita, germana de Josefina; la del seu costat no la reconeixem; l'altra és Francisqueta, iaia del Dr. Martí, i al seu costat, Rogelia Vidal, mare d'Estelina (dona del Sr. Gascó). Ja a la tercera fila, la primera dona de l'esquerra és Julieta Vidal; darrere d'ella, Maria Capseta, mare de la puntaire Maria Capseta; darrere de Maria Rita, Maria Tronada; al costat i amb mocador al cap, veiem Rogelia Castell, iaia d'Estelina. El pare de Jordi Arnau, lo *Coixo Guixalo*, per aquell temps venia el diari *La Vanguardia* i, en saber que hi havia un final d'etapa de la Volta Catalunya a la Sènia, va dir que donaria un premi al guanyador. Uns dies després de finalitzar la volta, es va presentar el corredor guanyador (el de la foto) a la Sènia a recollir el premi. El Sr. Arnau va contestar que ell ho havia dit per dir, però que no tenia cap premi per a ell.

2) Any 1929. Volta a Catalunya amb etapa a la Sènia. El primer home de la dreta és Joaquín Subirats, *Cabori*; el del costat, Ramon Villaroya Galindo; la quarta dona a la seua dreta, amb vestit negre, és la sogra del Biol del c/ la Nòria. Davant la cama dreta de l'home que està a l'escala, hi ha Rosita, dona de *Joanet lo Saro*; la tercera dona a la seua esquerra és Trinidad Serra, de la família Pereles. Damunt de les banderes estan els cartells, que aguanten amb una mà les dones, amb els noms dels diaris que en aquells temps venia Jaume Ferré, pare d'Antinea: començant per la dreta, *El Matí*, *Las Noticias*, *El Diluvio*, *La Publicitat*, *La MRU*, *La Vanguardia* i, després de les flors, *El Mundo Deportivo*.

3

4

5

3) Any 1974. La Volta Catalunya surt des de la Sénia. Començant per l'esquerra, amb tratge i ulleres fosques, veiem l'alcalde, Sr. Santiago Sabaté; al seu costat, el ciclista que més tard es va fer famós per guanyar un Tour de França, Luis Ocaña; al seu costat, amb ulleres, el famós ciclista Mariano Cañardo; al costat d'aquest últim, Quirze Martí, president de la Unió Ciclista Sants i, amb el braç estirat, German Tena. Posa la cinta de sortida un membre del Sants i darrere d'ell, de perfil, Néstor Biosca.

4) Any 1974. El mateix dia que la foto anterior veiem, en primer terme, el corredor del Kas, José Manuel Fuente; darrere d'ell, un jove German Tena amb el seu fill, Jaume Tena, i al seu costat Enrique Garcia Toyes. A la seua dreta, trobem Gumer i Joaquín Homedes. Darrere d'Enrique Toyes, hi ha José Garcia, lo tio Pep; darrere d'ell, l'alcalde Santiago Sabaté, amb ulleres fosques, i al darrere, Mariano Cañardo i Gentil Ferré.

5) Any 1974. Sortida de la Volta Catalunya des de la Sénia i vista del Palco d'Honor. A primera fila, des de l'esquerra, veiem les dames de Festes Majors: Elvira Bermúdez; M. Victòria Sanz; la dama de la Unió Ciclista, Ramona Perona; la xiqueta dempeus, Marta Tena; el xiquet del seu costat, David Gascó; la pubilla de Festes, Margarita Zamora Sanz; la dama Maria Elisa Fonollosa, i la dama M. Carmen Molina. A la segona fila, des de l'esquerra, Guillermo Pamplona i, darrere d'ell, Jordi Montemar, Joan Verdiell, Conxa (del c/ Reis Catòlics), Doña Victoria Villó, Estelina Cuartiella (dona del Sr. Gascó), Everilda Subirats (dona del Sr. German), Maria Royo (dona d'Alfonso Pamplona) i Josefa Osete. Al darrere, pensem que hi ha Juanito Marcoval, Joaquín Gavalda, Carina Pamplona i Marta Sabaté.

6

7

8

6) Any 1975. Amb ulleres fosques, el Sr. Juan Freixa, president de la Federació Catalana de Ciclisme, i el Sr. Santiago Gascó, president de l'Agrupación Cultural y Deportiva de la Sénia, posen amb els primers corredors seniencs del club ciclista local amb llicència federativa. Des de l'esquerra: Jaume Sabaté, David Gascó, Albert Biosca, Pedro Folch lo Recarder i, darrere, Carlos Callarisa.

7) Any 1975. Carlos Callarisa guanyant una carrera amb arribada al c. Saragossa.

8) Any 1975. Els corredors locals són a punt d'iniciar la seua primera carrera: des de l'esquerra, Jaume Sabaté, David Gascó, Pedro Folch, Albert Biosca i Carlos Callarisa.

9

10

11

9) Any 1975. Pedro Folch guanya la seua primera carrera.

10) Any 1980. De menut, Néstor Biosca fill no podia córrer amb bici per les deficiències visuals que tenia. El van operar a la Clínica Barraquer de Barcelona i, en donar-li l'alta, li va preguntar al metge que el va operar: "Ara ja podré córrer amb bici?" "És clar que sí", li va respondre. En arribar al poble, el seu pare li va traure la llicència federativa i el xiquet va començar a aprendre a anar en bici i a entrenar-se amb tant d'interès que, onze dies després, li va agafar la bici al seu germà Albert per participar en la seua primera carrera a Santa Bàrbara, que va guanyar.

11) Any 1982. Equip cadet Unimobel en una carrera a Amposta. Néstor amb menys panxa, Ferré Felipo, Pedro Luís Biosca (nebot de Néstor), Andrés Reolid, Jordi Abella i Pedro Folch.

13) Any 1989. José Antonio Añón, guanyador de l'escalada a Cardó.

14) Any 1985. Equip cadet i escola de ciclisme patrocinats per Mobles Cima. Dalt i per l'esquerra: un noi de Tortosa, Javier Querol, un altre noi de Tortosa, Alfonso Grau d'Ulldecona, José Cabanes i Néstor Biosca. Baix: Roman Marcoval, Ana Añón, Carlos Añón, Villalva de Sant Rafel, Carlos Osete, Albert Marcoval i José Antonio Añón.

12

13

14

12) Any 1982. Foto conjunta de l'equip ciclista del poble: dalt de tot, el grup cicloturista patrocinat per Cristaleria Sénia. Al mig i de groc, l'equip cadet i, amb l'equipament blau fosc, els components de l'escola de ciclisme, ambdós patrocinats per Unimobel. Reconeixem des de dalt i per l'esquerra, Víctor Gimeno, Ramon Pla, Juan Miguel Bel Cucala i Benjamín Caballé; a la fila de baix, Pascual Navarro, Manolín Capseta, Juan José Borja, Antonio Navarro, Fernando Pla lo Canquillé i Ximo Serra. Amb l'equipament groc: Xavi Ferré Felipo, Pedro Folch, Carlos Ferré, Jordi Abella, Andrés Reolid, Carlos Callarisa i José M. Felipo. Al grup de baix, Pablo Folch; José Antonio Añón; Jordi Royo i, darrere d'ell, Néstor Biosca; Àngel Guàrdia i, darrere d'ell, un noi de Sant Rafel; Albert Biosca, i Lluís Serret. El dos xiquets menuts que aguanten la bicicleta són els germans Joan i Oriol Navarro Valls. Foto feta davant de la caserna de la Guàrdia Civil.

15

16

17

15) Grup de cicloturistes locals a l'embassament. Dalt de tot i per l'esquerra veiem: Vicent (lo panader de Santa Bàrbara), Verdés, Carlos Pla, Ignasi, Xavi Sabaté lo Cubano, José Ripollés i Ramon Sabaté lo Cubano. A la fila de baix: Josep Verge, Carlos Ferré, Pepe Ferreres de Rossell, Benjamín Caballé, Víctor Gimeno i Paco Díaz. Baix de tot: Ximo Serra, Rodolfo Roé de Sta. Bàrbara, José Ramón Brau, Néstor Biosca Jr., i Juan José Capseta.

16) Any 1993. Presentació al Restaurant la Clotada dels equips Èlit i Sub-23, patrocinats en aquells temps per Cristaleria Vinarocense, i del final d'etapa de la Volta a Espanya 1993.

17) Any 2016. Presentació de l'Equip Ciclista Controlpack el passat dia 20 de març a la Casa de Cultura de la Sénia. Entre els 29 corredors que formen part de l'equip, n'hi ha 4 de prop de la Sénia: Òscar Panisello (Santa Bàrbara), Paco Espuny (Tortosa), Oriol Beltran (Camarles) i Gerard Marsal (l'Ametlla de Mar). Foto: David Jiménez.